

32000R2658

5.12.2000

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

L 304/3

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 2658/2000 НА КОМИСИЯТА
от 29 ноември 2000 година
относно прилагането на член 81, параграф 3 от Договора за категориите споразумения за специализация
(текст от значение за ЕИП)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Регламент на Съвета (ЕИО) № 2821/71 от 20 декември 1971 г. относно прилагането на член 85, параграф 3 от Договора за някои категории споразумения, решения и съгласувани практики ⁽¹⁾, последно изменен с Акта за присъединяване на Австрия, Финландия и Швеция, и по-специално член 1, параграф 1, буква в) от него,

след публикуване на проекта на настоящия регламент ⁽²⁾,

след консултации с Консултативния комитет по ограничаване на практиките и доминиращото положение,

като има предвид, че:

- (1) Регламент (ЕИО) № 2821/71 дава право на Комисията да прилага член 81, параграф 3 (предишен член 85, параграф 3) от Договора чрез приемане на регламент към някои категории споразумения, решения и съгласувани практики в обсега на материята, уредена с член 81, параграф 1, които имат за предмет специализацията, включително и споразуменията, необходими за осъществяването ѝ.
- (2) В съответствие с Регламент (ЕИО) № 2821/71 Комисията е приела, по-специално, Регламент (ЕИО) № 417/85 от 19 декември 1984 г. относно прилагането на член 85, параграф 3 от Договора за категориите споразумения за специализация ⁽³⁾, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2236/97 ⁽⁴⁾. Сроктът на валидност на Регламент (ЕИО) № 417/85 изтича на 31 декември 2000 г.
- (3) Новият регламент следва да отговори на изискванията за осигуряване на ефикасна защита на конкуренцията и предоставяне на съответстваща законова сигурност за предприятията. Постигането на тези цели следва да бъде съобразено с необходимостта от колкото се може по-голямо опростяване на административния надзор и законовата уредба. Когато силата на пазара е под определено ниво, при прилагането на член 81, параграф 3 в повечето случаи може да се приеме, че положителното въздействие на споразуменията за специализация ще бъде по-голямо в сравнение с каквото и да било отрицателно въздействие върху конкуренцията.
- (4) Регламент (ЕИО) № 2821/71 изисква от Комисията да определи в регламента за освобождаванията категориите споразумения, решения и съгласувани практики, за които се

отнася освобождаването, да определи точно ограниченията или клаузите, които могат или не могат да се включат в споразуменията, решенията и съгласуваните практики, и да определи точно клаузите, които задължително се включват в споразуменията, решенията и съгласуваните практики, или другите условия, които трябва да бъдат изпълнени.

- (5) Подходът на изброяване на клаузите за освобождаване е по-целесъобразно да бъде изоставен и ударението да се постави предимно върху определянето на категориите споразумения, които са освободени до определено ниво на сила на пазара, и върху определянето на ограниченията или клаузите, които не следва да се включват в такива споразумения. Това е в съответствие с икономическия подход, при който се оценява въздействието на споразуменията върху релевантния пазар.
- (6) За прилагането на член 81, параграф 3 чрез приемане на регламент не е необходимо да се определят споразуменията, които могат да попаднат под действието на член 81, параграф 1. При индивидуалната оценка на споразуменията съгласно член 81, параграф 1 следва да се вземат предвид няколко фактора, и по-специално пазарната структура на релевантния пазар.
- (7) Предимството, осигурено с блоковото освобождаване, следва да се ограничи до тези споразумения, за които може да се приеме с достатъчна сигурност, че отговарят на условията на член 81, параграф 3.
- (8) Споразуменията за производствена специализация обикновено допринасят за подобряване на производството или дистрибуцията на стоките, тъй като предприятията, за които се отнася споразумението, могат да съсредоточат усилията си в производството на определени продукти и по този начин да повишат ефективността си и да предлагат по-евтини стоки. Споразуменията за специализация, отнасящи се за осигуряването на услуги, в повечето случаи също предизвикват сходни подобрения. Твърде вероятно е, при наличието на ефективна конкуренция, потребителите също да получат по косвен път справедлив дял от полученото предимство.
- (9) Такива предимства могат да възникнат в еднаква степен от споразумения, при които един от участниците се отказва от производството на определени продукти или от осигуряването на определени услуги в полза на друг участник („едностранна специализация“), от споразумения, при които всички участници се отказват от производството на определени продукти или от осигуряването на определени услуги в полза на друг участник („реципрочна специализация“) и от споразумения, при които участниците се задължават съвместно да произвеждат определени продукти или да осигуряват определени услуги („съвместно производство“).

⁽¹⁾ ОВ L 285, 29.12.1971 г., стр. 46.

⁽²⁾ ОВ C 118, 27.4.2000 г., стр. 3.

⁽³⁾ ОВ L 53, 22.2.1985 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 306, 11.11.1997 г., стр. 12.

- (10) Тъй като споразуменията за едностранна специализация между страни, които не са конкуренти, могат да бъдат облагодетелствани от блоковото освобождаване, предоставено с Регламент (ЕО) № 2790/1999 на Комисията от 22 декември 1999 г. относно прилагането на член 81, параграф 3 от Договора за категориите вертикални споразумения и съгласувани практики ⁽¹⁾, прилагането на настоящия регламент за споразуменията за едностранна специализация следва да се ограничи само за споразуменията между конкуренти.
- (11) Всички други споразумения, сключени между предприятия, които са свързани с условията, при които те се специализират в производството на стоки и/или услуги, следва да попаднат под действието на настоящия регламент. Блоковото освобождаване следва също да се отнася за разпоредбите, включени в споразуменията за специализация, които не съставляват основен обект на тези споразумения, но са пряко свързани с тях и са необходими за изпълнението на тези споразумения и на някои свързани с тях споразумения за покупка и продажба.
- (12) За да се осигури получаването на предимства от специализацията, без да се наложи някоя от страните надолу по производствената верига да напусне пазара, споразуменията за едностранна и реципрочна специализация следва да бъдат предмет на настоящия регламент, когато в тях са предвидени задължения за доставка и покупка. Тези задължения могат, без това да е задължително, да бъдат изключителни по своето естество.
- (13) Може да се приеме, че когато делът на участващите предприятия на релевантния пазар не надвишава 20 %, споразуменията за специализация, определени в настоящия регламент, в повечето случаи ще осигурят икономически предимства под формата на икономии от мащаба или от обхвата или по-добри производствени технологии, като същевременно оставят за потребителите справедлив дял от произтичащите от тях предимства.
- (14) С настоящия регламент не следва да се освобождават споразумения, включващи ограничения, които не са задължителни за постигане на споменатия по-горе положителен ефект. Като общо правило някои строги антиконкурентни ограничения, свързани с утвърждаване на цена при препродажба, ограничаване на производството или продажбите и разпределяне на пазари и клиенти, следва да се изключат от предимствата, осигурявани с блоковото освобождаване, предвидено в съответствие с настоящия регламент, независимо от пазарния дял на предприятията, за които се отнасят споразуменията.
- (15) Ограничаването на пазарния дял, неосвобождаването на някои споразумения и условията, предвидени в настоящия регламент, обикновено гарантират, че със споразуменията, за които се отнася блоковото освобождаване, не се дава възможност на участващите предприятия да премахнат конкуренцията по отношение на значителна част от въпросните продукти или услуги.
- (16) В случаите когато споразуменията, попадащи под действието на настоящия регламент, въпреки всичко водят до

последствия, които са несъвместими с изискванията на член 81, параграф 3 от Договора, Комисията може да отмени предимството, осигурено с блоковото освобождаване.

- (17) За да се улесни сключването на споразумения за специализация, които могат да повлияят на структурата на участващите предприятия, срокът на действие на настоящия регламент следва да се фиксира на 10 години.
- (18) Настоящият регламент не накърнява прилагането на член 82 от Договора.
- (19) В съответствие с принципа за превъзходство на общностното право мерките, предприети съгласно националното право за защита на конкуренцията, не следва да накърняват единното прилагане в рамките на общия пазар на разпоредбите за защита на конкуренцията в Общността или пълния ефект от мерките, приети за изпълнението на тези разпоредби, включително и на настоящия регламент,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Освобождаване

1. В съответствие с член 81, параграф 3 от Договора и ако не е уговорено друго с разпоредбите на настоящия регламент, с него се заявява, че член 81, параграф 1 не се отнася за следните споразумения, сключени между две и повече предприятия (наричани отук нататък „страните“), свързани с условията, при които тези предприятия се специализират в производството на продукти (наричани отук нататък „споразумения за специализация“):

- а) споразумения за едностранна специализация, по силата на които едната от страните е съгласна да спре производството на някои продукти или да се въздържа от производството на тези продукти и да ги купува от конкурентно предприятие, когато конкурентното предприятие е съгласно да произвежда и доставя тези продукти; или
- б) споразумения за реципрочна специализация, по силата на които две или повече страни на реципрочна основа са съгласни да спрат или да се въздържат от производството на някои, но различни продукти и да купуват тези продукти от другите страни, които са съгласни да ги снабдяват; или
- в) споразумения за съвместно производство, по силата на които две или повече страни са съгласни да произвеждат някои продукти съвместно.

Това освобождаване се отнася дотолкова, доколкото тези договори за специализация съдържат ограничения за конкуренцията, попадащи под действието на член 81, параграф 1 от Договора.

2. Освобождаването, предвидено в съответствие с параграф 1, се отнася също и за разпоредбите, включени в споразумения за специализация, които не съставляват основен обект на тези споразумения, но са пряко свързани с тях и са необходими за изпълнението на тези споразумения, като например разпоредбите за предявяване или използване на правата върху интелектуалната собственост.

⁽¹⁾ ОВ L 336, 29.12.1999 г., стр. 21.

Първата алинея, обаче, не се прилага за разпоредби, които имат същия предмет като ограниченията на конкуренцията, изброени в член 5, параграф 1.

Член 2

Определения

По смисъла на настоящия регламент:

1. „споразумение“ означава споразумение, решение на сдружение от предприятия или съгласувана практика;
2. „участващи предприятия“ означава предприятията, подписали споразумението и съответните им свързани предприятия;
3. „свързани предприятия“ означава:
 - a) предприятията, в които страна по споразумението, пряко или непряко:
 - i) притежава повече от половината акции с право на глас или
 - ii) има право да назначи повече от половината членове на надзорния съвет, управителния съвет или органите, които законно представят предприятието или
 - iii) има право да управлява предприятието;
 - b) предприятия, които пряко или непряко имат по отношение на страна по споразумението правата или правомощията, изброени в буква а);
 - в) предприятия, в които предприятие, посочено в буква б), има пряко или непряко правата или правомощията, изброени в буква а);
 - г) предприятия, в които страна по споразумението заедно с едно или повече предприятия от посочените в буква а), б) или в) или в които две или повече от последните предприятия съвместно притежават правата или правомощията, изброени в буква а);
 - д) предприятия, в които правата или правомощията, изброени в буква а), се държат съвместно от:
 - i) страните по споразумението или съответните им свързани предприятия, посочени в букви от а) до г), или
 - ii) една или повече от страните по споразумението или една или повече от свързаните им предприятия, посочени в букви от а) до г), и една или повече трети страни;
4. „продукт“ означава стока и/или услуга, включително и междинните стоки и/или услуги и крайните стоки и/или услуги, с изключение на услугите за дистрибуция и даване под наем;
5. „производство“ означава създаването на стоки или предоставянето на услуги и включва и производството чрез поддоговориране;
6. „релевантен пазар“ означава релевантния/ите продуктове/и и географски пазар/и, на който/които се търгуват продуктите, които са предмет на споразумение за специализация;
7. „конкурентно предприятие“ означава предприятието, което е активно на релевантния пазар (действителен конкурент) или предприятието, за което има реални основания да се счита, че

би могло да направи необходимите допълнителни инвестиции или други разходи за постигане на промяна в състоянието му, която ще му позволи да навлезе на релевантния пазар в резултат на малко, но постоянно нарастване на относителните цени (потенциален конкурент);

8. „изключително задължение за доставка“ означава задължението да не се доставя на конкурентно предприятие, което не е страна по споразумението, продуктът, за който се отнася споразумението за специализация;
9. „изключително задължение за покупка“ означава задължението за закупуване на продукта, за който се отнася споразумението за специализация, само от предприятие, което е страна по споразумението за доставка.

Член 3

Договорености за покупка и продажба

Освобождаването, предвидено в съответствие с член 1, също се прилага, когато:

- a) страните приемат изключително задължение за покупка и/или изключително задължение за доставка по смисъла на споразумение за едностранна или реципрочна специализация или споразумение за съвместно производство, или
- б) страните не продават продуктите, които са предмет на споразумението за специализация самостоятелно, а осигуряват съвместна дистрибуция или се договарят за назначаването на трета страна като дистрибутор с изключителни права или без изключителни права по смисъла на споразумението за съвместното производство, при условие че третата страна не е конкурентно предприятие.

Член 4

Праг на пазарния дял

Освобождаването, предвидено в съответствие с член 1, се прилага, при условие че комбинираният пазарен дял на участващите предприятия не надвишава 20 % от релевантния пазар.

Член 5

Споразумения, които не са предмет на освобождаване

1. Освобождаването, предвидено в съответствие с член 1, не се прилага за споразумения, които пряко или непряко, самостоятелно или в съчетание с други фактори под контрола на страните, имат за предмет:
 - a) утвърждаване на цени при продажба на продуктите на трети страни (препродажба);
 - б) ограничаване на продукцията или продажбите; или
 - в) разпределянето на пазари или клиенти.
2. Параграф 1 не се прилага за:
 - a) клаузите за договореното количество продукти, включени в споразуменията за едностранна или реципрочна специализация, или за определяне на производствените мощности и обема на производството в съвместно производствено предприятие, включени в споразумение за съвместно производство;

- б) определянето на размера на продажбите и утвърждаването на продажната цена, която съвместното производствено предприятие иска от преките си клиенти по смисъла на буква б) от член 3.

Член 6

Определяне на праг на пазарния дял

1. За определянето на прага на пазарния дял, предвиден в член 4, се прилагат следните правила:

- а) пазарният дял се изчислява на основата на стойността на реализираните продажби; когато няма на разположение данни за реализираните продажби, за да се определи пазарният дял на предприятията, за които се отнася споразумението, могат да се използват разчети, базирани на друга надеждна пазарна информация, включително и обема на реализираните продажби;
- б) пазарният дял се изчислява на основата на данни за предходната календарна година;
- в) пазарният дял, държан от предприятията по точка 3, буква д) от член 2, се разпределя поравно между всички предприятия, които имат правата или правомощията, изброени в точка 3, буква а) от член 2.

2. Когато пазарният дял, посочен в член 4, не надвишава първоначално 20 %, но в последствие се повиши над това ниво, без да превишава 25 %, освобождаването, предвидено в съответствие с член 1, се запазва за срок от две последователни календарни години след годината, през която за пръв път е превишен прагът от 20 %.

3. Когато пазарният дял, посочен в член 4, не надвишава първоначално 20 %, но в последствие се повиши над 25 %, освобождаването, предвидено в съответствие с член 1, се запазва за срок от една календарни години след годината, през която за пръв път е превишен прагът от 25 %.

4. Срокът от две календарни години не може да бъде превишен чрез обединяване на предимството, предоставено в съответствие с параграфи 2 и 3.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 29 ноември 2000 година.

Член 7

Отмяна

Комисията може да отмени предимството, предоставено с настоящия регламент, съгласно член 7 от Регламент (ЕИО) № 2821/71, когато по своя собствена инициатива или по искане на държава-членка или на физическо или юридическо лице, предявило претенция за законни интереси, тя констатира за конкретен случай, че споразумението, за което се отнася освобождаването в съответствие с член 1, въпреки всичко има последствия, които са несъвместими с условията, определени в член 81, параграф 3 от Договора, и по-специално когато:

- а) споразумението не води до значителни резултати от гледна точка на рационализация на работата или клиентите не получават справедлив дял от полученото предимство, или
- б) продуктите, които са предмет на специализацията, не срещат в общия пазар или в значителна част от него ефективна конкуренция от страна на идентични продукти или продукти, счигани от потребителите за равностойни по отношение на характеристиките, цената и предназначението.

Член 8

Преходен период

Забраната, определена в член 81, параграф 1 от Договора, не се прилага за периода от 1 януари 2001 г. до 30 юни 2002 г. по отношение на споразуменията, които са действащи на 31 декември 2000 г. и които не отговарят на условията за освобождаване, предвидени с настоящия регламент, но отговарят на условията, предвидени с Регламент (ЕИО) № 417/85.

Член 9

Срок на действие

Настоящият регламент влиза в сила на 1 януари 2001 г.

Срокът му изтича на 31 декември 2010 г.

За Комисията

Mario MONTI

Член на Комисията